

Intervencije medicinske sestre kod terapijskih postupaka u pacijenata s hladnom autoimunom hemolitičkom anemijom (AIHA)

Nurse interventions with therapeutic procedures in patients with cold autoimmune hemolytic anemia (AIHA)

Marija Schönberger, dipl. med. techn;

Višnja Besednik, med. sestra.

Klinička bolnica „Sveti Duh“, Odjel za hematologiju i koagulaciju, Klinička bolnica „Sveti Duh“, Sveti Duh 64, 10 000 Zagreb, Republika Hrvatska

Autoimuna hemolitička anemija [AIHA] uzrokovana je protutijelima [aglutininima] protiv antigena na vlastitim eritrocitima. Ako protutijela pokazuju najjaču reaktivnost s antigenima eritrocita na temperaturi nižoj od 32°C, tada se radi o AIHA-i uzrokovanoj hladnim protutijelima. Direktni antiglobulinski (Coombsov) test verificira dijagnozu i ukazuje na mogući uzrok. U pacijenata s AIHA-om na niskoj temperaturi u perifernoj cirkulaciji dolazi do vezanja antitijela na eritrocite. Antitijela su najčešće IgM reda, a anemija je većinom blaga (Hb>75 g/L). Aglutinacija eritrocita u perifernim krvnim žilama uzrokuje poremećaj perifernog optoka krvi. Bolesti hladnih protutijela ili hladne AIHA-e znanstveno se razvrstavaju u primarne ili idiopatske bolesti hladnih aglutinina, sekundare bolesti hladnih agutinina, te kao paroksizmalna hemoglobinurija na hladnoću.

S obzirom da izloženost pacijenta hladnoći povećava razaranje crvenih krvnih stanica, postupak zdravstvene njege medicinske sestre utopljanje je pacijenta i zaštita ekstremiteta od hladnoće. Stvaranje mikroklimatskih uvjeta, praćenje općeg stanja pacijenta, primjena ordinirane kortikosteroidne, imunosupresivne, citostatske terapije intervencije su medicinske sestre u terapijskim postupcima liječenja AIHA-e uzrokovane hladnim protutijelima. Izbor krvnog pripravka za bolesnike s klinički značajnim eritrocitnim protutijelima predstavlja poseban problem, te zbog poteškoće u pronalaženju podudarnog krvnog pripravka može doći do odgađanja transfuzijskog liječenja. Ako je klinički indicirano primijeniti transfuzijsku terapiju, potreban je velik oprez zbog nastanka moguće akutne hemolize uzrokovane prisutnošću hladnih protutijela u cirkulaciji pacijenta koji mogu uzrokovati hemolizu transfudiranih eritrocita. Stalni monitoring pacijenta, praćenje njegova stanja, tjeka transfuzije pranih eritrocita putem grijača krvi - sistematizirane su intervencije medicinske sestre.

Stoga u cjelokupnom zbrinjavanju pacijenta s hladnom AIHA-om, kroz proces zdravstvene njege, medicinska sestra provodi sistematizirane intervencije koje su usmjerene prema održanju i optimiziranju općeg stanja, te sprečavanju nastanka komplikacija, povećanju pokretljivosti i stupnja zadovoljstva pacijenta s ciljem postizanja zadovoljavajućih funkcionalnih i estetskih rezultata.

Ključne riječi: AIHA • hladna protutijela • transfuzija krvi • intervencije medicinske sestre

Keywords: AIHA • cold antibodies • blood transfusions • nursing intervention